

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2021 | SK

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Inštitúcia zastupujúca organizovanú občiansku spoločnosť EÚ je dnes dôležitejšia ako kedykoľvek predtým

Milé čitateľky, milí čitatelia,

máj je už tradične mesiacom, v ktorom hodnotíme pokroky európskej integrácie a zároveň uvažujeme o jej vyhlídkach do budúcnosti.

Ako každoročne, aj v tomto roku sme v nedeľu 9. mája oslávili Európu pestrou paletou aktivít. Už druhý rok mal Deň otvorených dverí našej inštitúcie výlučne virtuálnu podobu, pričom sme ukázali neoceniteľný prínos EHSV k rozhodovaniu EÚ a vysvetlili, prečo najmä v týchto ťažkých a náročných časoch zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti v EÚ kľúčovú a jedinečnú úlohu.

Deň Európy je pripomenutím Schumanovej deklarácie, ktorou sa pred 71 rokmi začala celá história Európskej únie, ale predovšetkým je oslavou európskeho mieru a jednoty. Je príležitosťou zažiť pocit spolupatričnosti a vedomia, že sme súčasťou niečo väčšieho. Zároveň nás nabáda zamyslieť sa nad tým, čo sa vďaka solidarite doteraz dosiahlo a čo by sme chceli dosiahnuť v budúcnosti. Netreba zabúdať, že najväčšie výzvy, ktorým dnes ako spoločnosť čelíme, si vyžadujú našu vzájomnú spoluprácu.

V Deň Európy by sme si mali pripomenúť aj hrdinov dneška: zdravotníkov, učiteľov, sociálnych pracovníkov, upratovacích personálov a všetkých ostatných, ktorí sa zapájajú do boja proti dramatickým dôsledkom pandémie. Ale aj združenia, mimovládne a iné organizácie, ktoré v prvej línii každodenne tvrdo pracujú, aby zlepšili ľuďom život. Jednoducho si spomeňme na celú rozmanitú organizovanú občiansku spoločnosť!

Keď hovoríme o organizáciách občianskej spoločnosti, hovoríme aj o EHSV, ktorý je akoby ich domovom. Je inštitúciou, ktorá zastupuje ich hlas, čiže celú organizovanú občiansku spoločnosť v EÚ, a umožňuje im priamo vplývať na legislatívu EÚ.

Príspevky občianskej spoločnosti si mimoriadne ceníme, a preto výbor každoročne odmeňuje výnimočnosť jej iniciatív udelením **Ceny pre občiansku spoločnosť**. Jej ročník 2021 sa zameria na klimatické opatrenia a oceníme účinné, inovatívne a tvorivé projekty, ktoré podporujú spravodlivú transformáciu na klimaticky odolné hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličitého. Nabádam všetkých, aby si pozreli podmienky súťaže a uchádzali sa o túto cenu. Prihlášku je možné podať do 30. júna.

V nedeľu 9. mája sme sa zamerali aj na budúcnosť a prispeli k historickému otvoreniu Konferencie o budúcnosti Európy, počas ktorej sa zhromaždia všetky nápady a vízie pre náš kontinent. Je to mimoriadne dôležité, pretože na nej budú mať ľudia možnosť vyjadrovať svoje názory a vďaka dialógom organizovaným občanmi aj utvárať náš spoločný európsky osud.

V súčasnosti musia demokratické inštitúcie EÚ zvládnuť dve výzvy: hospodársku a zdravotnú krízu, ale aj zdržanlivosť občanov, pokiaľ ide o podporu. Preto tvrdenia, že EÚ nepočúva svojich občanov, poukázali na potrebu viacej rozprúdiť dialóg a dať európskej občianskej spoločnosti väčšie verejné

fórum, kde budú môcť vyjadriť svoje názory.

Úloha našej inštitúcie ešte nikdy nebola taká rozhodujúca: všetci vieme, že sprostredkovanie názorov občianskej spoločnosti nám môže pomôcť prekonať ťažké časy, ktoré zavládli v Európe. Konferencia o budúcnosti Európy je preto životne dôležitou príležitosťou pre občiansku spoločnosť, aby sa zmobilizovala a zabezpečila, že jej hlas bude počuť a jej účasť sa zintenzívni. Presne o to ide. To je participatívna demokracia a tieto dve veci sa vzájomne dopĺňajú: bez účasti niet demokracie a bez aktívnych organizácií občianskej spoločnosti niet účasti.

Výbor má svoj podiel zodpovednosti a rozhodujúcu úlohu pri budovaní a udržiavaní základov demokracie, ktoré tvorí skutočne rozsiahly a participatívny občiansky dialóg. Vďaka našej štruktúre, praktickým poznatkom a odbornosti našich členov i vďaka našej úlohe spájať inštitúcie EÚ a úrovne najbližšie k občanom sme pripravení priniesť najvhodnejšie odpovede na dnešné spoločenské výzvy.

Viac než kedykoľvek predtým dnes organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú v Európe rozhodujúcu úlohu, od svojho zapojenia do obnovy až po ich životne dôležitú prácu pri riešení našich každodenných problémov.

Významný podiel na tomto pokroku má aj EHSV

Cillian Lohan

podpredseda EHSV pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

3. – 4. júna 2021, Brusel

Dni európskej iniciatívy občanov

10. júna 2021, Brusel

úvodné podujatie EHSV v rámci Konferencie o budúcnosti Európy

7. – 8. júla 2021, Brusel

plenárne zasadnutie EHSV

13. júla 2021, Brusel

Priemyselná stratégia: úloha kritických surovín pri vytváraní silnej priemyselnej základne

„JEDNA OTÁZKA PRE...“

V našej rubrike „**Jedna otázka pre...**“ kladieme členom a členkám EHSV otázky na aktuálne témy, ktoré považujeme za obzvlášť relevantné.

V májovom/júnovom vydaní sa predseda sekcie pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo **Laurențiu Plosceanu** vyjadruje k **sociálnym otázkam, o ktorých sa diskutovalo** na Sociálnom samite v Porte, a to najmä v súvislosti s prácou **EHSV v nadchádzajúcich rokoch**.

„Sociálny rozmer musí mať pevné ekonomické základy.“

Otázka EHSV info: *Hlavy štátov, predsedovia vlád a sociálni partneri sa 7. a 8. mája zúčastnili na Sociálnom samite v Porte, ktorý sa stal historickým míľnikom pre odhodlanie Európy presadiť sociálne práva. Cieľom bolo poskytnúť silný politický impulz na podporu uplatňovania Európskeho piliera sociálnych práv a jeho akčného plánu, ktorý má pomôcť zvýšiť zamestnanosť a zabezpečiť všetkým rovnaké príležitosti a sociálnu ochranu. Aké úlohy považujete za najdôležitejšie pre EHSV v nadchádzajúcich rokoch vzhľadom výsledky samitu a sociálne otázky, ktoré boli na ňom v centre diskusie?*

LAURENŤIU PLOSCEANU: „SOCIÁLNY ROZMER MUSÍ MAŤ PEVNÉ EKONOMICKÉ ZÁKLADY“

V týchto „poly pandemických“ časoch sme sa istým spôsobom všetci stali väzňami - väzňami svojej krehkosti, svojich obáv i nádejí.

Koronavírus spôsobil totiž viacero pandémieí, ktoré nielenže prebiehajú súčasne, ale navzájom umocňujú svoje ničivé účinky.

Sociálny samit v Porte v máji 2021 bol z tohto hľadiska odvážnym krokom vpred pre európske inštitúcie aj európskych sociálnych partnerov.

Teraz máme pevný plán, ktorý by mal členské štáty a EÚ rýchlo doviest k veľkým štrukturálnym reformám, efektívnym investíciám, rastu, konkurencieschopnosti, zamestnanosti a lepším životným podmienkam pre občanov EÚ.

Sociálny rozmer musí mať pevné ekonomické základy.

Konkurencieschopnosť a vyššia produktivita a tiež zdravie a bezpečnosť založené na zručnostiach a poznatkoch sú kľúčom k udržaniu blahobytu európskych spoločností. Hospodársky rast a dobre fungujúci vnútorný trh sú predpokladom posilnenia sociálneho rozmeru EÚ. Je načase rozvinúť silné stránky nášho európskeho systému sociálneho trhového hospodárstva a odstrániť jeho slabiny.

Naša Európa je a vždy bude sociálna. Naše sociálne trhové hospodárstvo je svetlým vzorom pre ostatných. Mnohí ho obdivujú a niektorí nám ho aj závidia. Existuje rozsiahly rámec sociálnych *acquis*, ktorý stanovuje základné zásady, usmerňuje, dopĺňa a koordinuje právne predpisy a

politiky členských štátov v sociálnej oblasti.

Akčný plán, ktorý Komisia predložila na uplatňovanie Európskeho piliera sociálnych práv, poskytuje užitočné usmernenia, a to aj pokiaľ ide zamestnanosť, zručnosti, zdravie a sociálnu ochranu.

Všetky iniciatívy a opatrenia zahrnuté v tomto akčnom pláne musia byť prijaté na správnej úrovni, pričom treba mať na zreteli a plne rešpektovať rôzne kompetencie, právomoci a jasne vymedzené úlohy EÚ, členských štátov a sociálnych partnerov v oblasti zamestnanosti a sociálnej politiky.

Znamená to, že treba dôsledne rešpektovať zásadu subsidiarity a proporcionality, rozdielne sociálno-ekonomické prostredia a rozmanitosť vnútroštátnych systémov, ako aj úlohu a nezávislosť sociálnych partnerov.

Oceňujem najmä skutočnosť, že v Portskom vyhlásení a akčnom pláne sa kladie dôraz na pracovné miesta a zručnosti. Jadrom sociálneho trhového hospodárstva Európy je konkurencieschopná udržateľnosť, ako sa uvádza v úvode akčného plánu. Silná a odolná ekonomika založená na uplatňovaní zdravých hospodárskych politík v celej Európe a využití produktívneho potenciálu kvalifikovanej inovatívnej pracovnej sily je jediný

možný základ skutočne inkluzívneho a sociálneho rozmeru v Európe.

Zelená a digitálna transformácia si budú vyžadovať viac investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania, zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, to znamená zlepšený a pragmatický prístup k vzdelávaniu a získavaniu zručností.

Politické priority a akčný plán na tento rok sú podľa sekcie SOC v súlade so závermi samitu v Porte. Sme odhodlaní pokračovať v intenzívnej práci a vypracovať potrebné stanoviská v mene sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti. EHSV musí upevniť svoju proaktívnu úlohu, aby mohol brániť a ochraňovať hodnoty EÚ.

Ak niekto potrebuje ešte ďalší dôvod, prečo by mali členské štáty trvalejšie a dôslednejšie koordinovať svoje opatrenia na úrovni EÚ, aby mohli čeliť krízam, nech si predstaví dôsledky izolovaných opatrení v „poly pandemickom“ kontexte. Ak aj nechceme argumentovať európskou integráciou, aspoň by sme mali uznať, že členské štáty by nedokázali túto krízu lepšie zvládnuť samy.

V týchto „poly pandemických“ časoch sme sa istým spôsobom všetci stali väzňami – väzňami svojej krehkosti, svojich obáv i nádejí.

Teraz však musíme z tohto väzenia vyjsť von, z úcty k odkazu našich predkov a v záujme ďalších generácií.

Laurențiu Plosceanu

predseda sekcie SOC

NEW PUBLICATIONS

Mimoriadny hos?

Každý mesiac predstavujeme jednu známu osobnosť, ktorá sa s nami podelí o svoje názory na aktuálne dianie: ponúkne svoj uhol pohľadu, ktorý nám rozšíri obzory, poskytne inšpiráciu a umožni lepšie sa zorientovať v dnešnom svete.

V našom májovom vydaní Vám s radosťou predstavujeme renomovaného historika Normana Daviesa, ktorý prijal ponuku na rozhovor s EHSV info. Profesor Davies je veľkým znalcom dejín Európy, predovšetkým Veľkej Británie, Poľska a strednej a východnej Európy. Je autorom viacerých bestsellerov, ako napr. *Europe: A History*, *God's Playground*, *Rising 44*, *Europe at war 1939-45* a *Microcosm: Portrait of a Central European City*. Profesor Davies je aj hosťujúcim profesorom na College of Europe.

Norman Davies sa narodil v roku 1939 v Boltone (Lancashire), kde navštevoval základnú a strednú školu Bolton School. Ďalej študoval na Magdalen College v Oxforde, na Univerzite v Sussexe a viacerých univerzitách v kontinentálnej Európe, ako napr. v mestách Grenoble, Perugia a Krakov. Počas rokov štúdií a formovania nadobudol európsku perspektívu, ktorá ho sprevádza celým životom. Dlhé roky pôsobil ako profesor histórie na Fakulte slovanských a východoeurópskych štúdií v rámci University College London a vyučoval aj na univerzitách v Kolumbii, McGille a v Hokkaide, Stanfordskej univerzite, Harvardskej univerzite, Univerzite v Adelaide a Austrálskej národnej univerzite v Canberre.

Profesor Davies je autorom kníh *White Eagle, Red Star: the Polish-Soviet War, 1919-20* (1972), *God's Playground: A History of Poland* (1981), bestselleru *Europe: A History* (1996), *The Isles: A History* (1998), *Microcosm: Portrait of a Central European City* (spoluautorom je Roger Moorhouse, 2002), *Rising '44, the Battle for Warsaw* (2003), *Europe at War, 1939-45* (2006) a *Vanished Kingdoms* (2011). Jeho knihy boli preložené do viac ako dvadsiatich jazykov a pravidelne vystupuje v rozhlase a v televízii.

Norman Davies bol v rokoch 1997 až 2006 bol nezávislým vedeckým pracovníkom na Wolfson College v Oxforde a v súčasnosti je čestným vedeckým pracovníkom na St. Antony's College v Oxforde a profesorom UNESCO na Jagelonskej univerzite v Krakove. Od roku 1997 je členom Britskej akadémie a od roku 2011 členom Učenej spoločnosti Walesu. Za svoj prínos v oblasti histórie bol vyznamenaný poľským Radom bieleho orla a britským Radom Svätého Michala a Svätého Juraja. Je držiteľom čestných doktorátov z viacerých univerzít v Británii a Poľsku a získal čestné občianstvo piatich miest. Je tiež doživotným členom Clare Hall a Peterhouse patriacim pod Cambridgeskú univerzitu.

Profesor Davies žije v Oxforde a Krakove so svojou manželkou Mariou a dvoma dospelými synmi Danielom a Christianom (ehp).

o nadrží spolu, sa rozpadne

„Po celý život ma fascinovala priepasť medzi zdaním a skutočnosťou. Veci nikdy nie sú presne také, ako sa javia,“ tvrdí Norman Davies.

EHSV info: EÚ sa ocitla bode zlomu, a preto pripravuje Konferenciu o budúcnosti Európy. Počas zmien, ku ktorým došlo súbežne s krízou spôsobenou pandemiou, sa objavili isté odstredivé sily, najmä v strednej a východnej Európe, ktoré môžu ohroziť európsku integráciu. Čo si o tom myslíte?

N. D.: Ako historik by som mal začať slovami, že sa vždy nachádzame v bode zlomu. Vždy sa niečo mení a vyvíja inak, než sa predpokladalo. Najväčšou zmenou z tých, ku ktorým došlo v západnej Európe za uplynulých päť rokov, je v skutočnosti odchod Spojeného kráľovstva z Únie. A podľa mňa sa Spojené kráľovstvo pomaly rozpadáva. Myslím, že čoskoro prestane ako také existovať a nahradí ho niečo iné. Pokiaľ ide o strednú Európu, netušili sme, že podstatná časť obyvateľstva bola nespokojná so zmenami po roku 1989 a samozrejme sme túto nespokojnosť nevedeli nijako pomenovať. V tom čase sme o populizme ani nechyrovali. Okrem toho sme si neuvedomovali, že veci, ktoré sa začali diať v Poľsku, mali svoju obdobu v iných krajinách. Vtedy ešte nebol prezidentom Trump a nehrozil žiaden brexit. Teraz už vieme, že sme sa mýlili. Tieto populistické trendy sa v podobnej forme vyskytujú v mnohých krajinách. Samotná Európska únia a medzinárodná stabilita vo všeobecnosti sú v súčasnosti veľmi spochybňované.

Na margo odstredivých síl v rámci EÚ by som povedal, že tieto sily, ktoré nepochybne existujú, nie sú sústredené len v Maďarsku a Poľsku. Možno ich nájsť aj v srdci eurozóny, pričom odkláňajú bohatšie krajiny severnej Európy od nestabilnejších ekonomík na juhu.

EHSV info: Hovoríme o Konferencii o budúcnosti Európy. Na čo by sa podľa Vás mala EÚ vo svojej činnosti najviac zamerať?

N. D.: Najdôležitejším prvkom je kultúra spolupráce, ktorá protirečí staršiemu názoru, že sa jednotlivé národy môžu riadiť svojim „égoisme sacré“, ako to kedysi nazvali Francúzi, t. j. posvätnou sebeckosťou jednotlivých krajín, ktorá bývala pravidlom. Druhá svetová vojna ukázala, že právo správať sa sebecky a bezohľadne sledovať „národné záujmy“ bolo (a stále je) ničivé pre všetkých. Kultúra spolupráce, ktorá je protikladom národného egoizmu, je najcennejším úspechom európskeho spoločenstva. Je dosť očividné, že niektoré vlády a skupiny sa chcú vrátiť k sledovaniu svojich národných záujmov. No ja som hlboko presvedčený, že sa mýlia. Ako hovorí jedno staré anglické príslovie: „Ak neťaháme za jeden povraz, odvisneme každý osve.“ Práve v jednote je totiž kľúč k pretrvaniu európskeho projektu a nášho dlhotrvajúceho mieru.

EHSV info: *Prezident François Mitterrand a kancelár Helmut Kohl sa do dejín zapísali ako dve z najvýznamnejších politických osobností. Myslíte si, že existujú nejaké iné krajiny, ktorých vedúca sila by podobným spôsobom dokázala prekonať národný egoizmus? Môže byť niekto v EÚ takýmto lídrom?*

N. D.: Nie. Domnievam sa, že vedenie v EÚ je slabé, videli sme to počas pandémie, ktorá nebola v Európe dobre zvládnutá. Francúzsko-nemecké vedenie mohlo mať zásadný význam na začiatku európskeho hnutia pred 50 rokmi. V európskom spoločenstve šiestich členských štátov boli Francúzsko a Nemecko zďaleka najväčšími členmi – nech nám to Taliansko prepáči – a bolo prirodzené, že Francúzsko a Nemecko, ktoré viedli proces povojnového zmierenia, mali dať projektu počiatkový impulz. No to už neplatí. Teraz má EÚ 27 členov a vyžaduje si väčšiu súdržnosť. Dúfajme, že sa objavia lídri iného pôvodu, nielen z Francúzska či Nemecka. Sú na to dobré dôvody.

Francúzsko je jednou z krajín, ktoré sú najviac ohrozené populizmom. Marine Le Pen pokračuje vo svojom ťažení a Emmanuel Macron nie je politicky veľmi silný. Je nepravdepodobné, že by Francúzsko mohlo prevziať vedenie. Podobne sa aj Nemecko nachádza v značne neprehľadnej situácii vzhľadom na odchod Angely Merkel. Európa musí veľmi rýchlo nájsť efektívne vedenie niekde inde. V opačnom prípade bude budúcnosť pripomínať skôr scénu z talkshow než akčný program.

EHSV info: *Aký je Váš názor na úlohu občianskej spoločnosti v diskusii o budúcnosti Európy? Európska komisia a Európsky parlament zriadili 19. apríla 2021 platformu pre občanov, ktorých žiadajú, aby sa podelili o svoje očakávania a predstavy, pokiaľ ide o budúcnosť Európy. Akú úlohu môžu podľa Vás v tejto diskusii zohrávať občania?*

N. D.: Spoločnosť samozrejme zohráva svoju úlohu, ale ako taká je zdrojom tisícok rôznych názorov a nikdy nemôže sama osebe účinne konať. Spoločnosť musia viesť politickí lídri, ktorí chápu obavy a túžby ľudí, ale ak toto vedenie chýba, samotná spoločnosť sa stáva obeťou šarlatánov a extrémistov. Isteže je dobré získať názory občanov, ale politická hra si vyžaduje viac. Spoločnosť musia inšpirovať a mobilizovať dynamickí lídri, strany, hnutia a samozrejme dobré nápady.

EHSV info: *Čo si myslíte o možných výsledkoch Konferencie o budúcnosti Európy? Vidíte vyhliadky na pokrok počas francúzskeho predsedníctva? Pamätáte si, čo sa stalo po Európskom konvente v rokoch 2002 – 2003, ktorému predsedal prezident Giscard d'Estaing a ktorý viedol k vytvoreniu európskej ústavy s jediným výsledkom: že Francúzsko a Holandsko ju v roku 2005 v referende zamietli?*

N. D.: Som historik, nie astrológ. Nevieť vám povedať, čo sa stane v budúcnosti, ale konferencie väčšinou nie sú rozhodovacími orgánmi, pokiaľ nejde o výkonné konferencie ako tá jaltská alebo postupimská, na ktorých sa prijali dôležité medzinárodné rozhodnutia. Väčšina konferencií nastoluje náladu, nastavuje politickú klímu, navodzuje atmosféru a povzbudzuje alebo odrádza účastníkov. Dobrá konferencia pri troche šťastia zlepší náladu a povzbudí vedúcich predstaviteľov, aby začali konať. No zriedkavo sa to podarí.

Áno, pamätám si dobre Giscarda d'Estainga. (Pochádzal z dediny v Auvergne, kde som mal niekoľko dobrých priateľov.) Možno však z odmietnutia ústavy EÚ viniť konvent? Bolo za tým viac. Niekto zanedbal svoje povinnosti.

EHSV info: *Prvého mája uplynulo 17 rokov od rozšírenia EÚ: pristúpilo k nej 10 nových členských štátov a o niečo neskôr ďalšie tri. Aký je Váš názor na tento vývoj po sedemnástich rokoch?*

N. D.: Toto rozsiahle rozšírenie prinieslo mnoho veľkých nádejí, konkrétne, že sa mier a prosperita, ktoré vládli v západnej Európe už počas predchádzajúcich troch-štyroch desaťročí, rozšíria aj na druhý koniec

kontinentu – a v mnohých ohľadoch to bola pravda. A je veľmi ťažké uveriť, že niektoré krajiny, ktoré hlasovali za rozšírenie, za pristúpenie k EÚ s obrovskou podporou obyvateľstva, majú dnes vlády s úplne opačným presvedčením. Spomínal som už kultúru spolupráce ako protiklad národného egoizmu, ale toto ponaučenie si nevzali k srdcu všetci.

EHSV info: *Ako britský občan žijete v súčasnosti v tretej krajine. Aké ponaučenia si Európa môže vziať z brexitu?*

N. D.: Kiežby som to vedel. Podľa môjho názoru bol brexit hroznou chybou a pravdepodobne zničí krajinu, v ktorej som sa narodil. Okrem toho som aj poľským občanom a moja manželka je Poľka. Patríme do oboch táborov. Ako hovorievam svojim poľským priateľom, situácia v Poľsku môže byť zlá, ale nie je taká hrozivá ako vo Veľkej Británii. Poľsku v blízkej budúcnosti nehrozí rozpad, ale Spojenému kráľovstvu pravdepodobne áno. Pred niekoľkými dňami som mal online prednášku pre publikum z mesta Armagh v Severnom Írsku. Trend v Severnom Írsku smeruje k pripojeniu k (Írskej) republike. Brexit zničil zväzok s EÚ, ale zároveň ničí zväzok Anglicka so Severným Írskom a Škótskom, a keď na to príde, aj s Walesom. Hnacou silou brexitu bol od začiatku sebecký anglický nacionalizmus, no konečným výsledkom bude chudobnejšie, slabšie Anglicko, ktoré stratí podporu ostatných národov na našich ostrovoch. Čo nedrží spolu, sa rozpadne Domnievam sa, že všetky tieto populistické hnutia, pília konár stromu, na ktorom sedia, ako sa hovorí, čím samy seba vedú do záhuby. Zatiaľ neviem, ktorým smerom sa situácia v EÚ vyvíja, možno len konštatovať, že Únia má veľa problémov. Pred brexitom sa Spojené kráľovstvo a EÚ pretekali, „čo sa rozpadne skôr“. Po brexite viem, že tieto úbohé preteky vyhralo Spojené kráľovstvo: je nepravdepodobné, že by ho EÚ predbehla. Zo svojej ostrovnej perspektívy pociťujem závišť, že problémy Európy sú menej akútne ako naše problémy.

EHSV info: *Sledujeme, ako prezident Joe Biden zvláda rýchle zmeny a reformy v Spojených štátoch amerických. Myslíte si, že by to mohlo mať dôsledky pre EÚ?*

N. D.: Myslím, že áno. Porážka Donalda Trumpa bolo najväčšou ranou uštedrenou populizmu za posledných desať rokov. Trump bol svetovým lídrom populistov, tešil sa obdivu niektorých režimov v Európe, ktoré obdivovali spôsob, akým vymedzoval a hanobil existujúci poriadok, a predsa prehral. Prišiel Biden a počína si prekvapivo dobre. Času je málo a zatiaľ ťažko povedať, či sa mu podarí zásadne uspieť alebo nie. Želám mu dobrý vietor do plachiet. Ako viete, západný svet, Európa a Severná Amerika, predstavujú jeden politický a civilizačný blok a USA sú v tomto bloku najväčšou a najsilnejšou krajinou. Dianie v Amerike ovplyvňuje nás všetkých.

EHSV info: *Moja posledná otázka: na čom teraz pracujete? Pripravujete azda novú knihu?*

N. D.: Vždy pripravujem novú knihu. Môžem spomenúť dve. Jedna vyjde o pár dní vo vydavateľstve Penguin Books v Londýne. Je to životopis kráľa Juraja II, „kontinentálne dejiny“ britského vládcu, ktorý vládol v rokoch 1727 až 1760 a ktorého nazývam „George Augustus“. Bol zvrchovaným panovníkom zloženého štátu pozostávajúceho z troch častí, a to kráľovstva Veľkej Británie, Írskeho kráľovstva a nemeckého kurfirststva Braunschweig-Lüneburg, známeho ako hannoverské kurfirststvo. Bol významným kurfirstom, kniežaťom Svätej rímskej ríše s právom voliť cisára, a zároveň britským kráľom a vládol mnoho rokov v časoch, keď sa Británia stala najväčšou svetovou námornou veľmocou a zároveň hlavným propagátorom obchodu s otrokmi. Väčšina britských občanov vôbec netuší, že by britský panovník mohol byť zároveň vládcom kontinentálneho štátu. Preto som napísal krátku knihu, ktorá by mala spôsobiť dosť veľký rozruch.

Teraz, keď som už odovzdal knihu o tomto kráľovi, dokončujem dejiny rakúsko-uhorskej Haliče – jedného zo „zaniknutých kráľovstiev“, ktoré už neexistuje. Halič, ktorej územie sa v súčasnosti nachádza čiastočne v Poľsku a čiastočne na Ukrajine, obývali pred rokom 1918 tri veľké komunity Poliakov, Ukrajincov a Židov. No

odkedy sa rozpadla, jej pamiatku skresľujú národné predsudky. Poliaci píšu o nej tak, ako keby bola poľská, Ukrajinci, ako keby bola hlavne ukrajinská; a židovskí historici niekedy vzbudzujú dojem, že Halič bola samostatnou židovskou planétou. Podľa môjho názoru si historickú Halič možno presne predstaviť a zrekonštruovať len spojením všetkých troch prvkov v rámci rakúsko-uhorského kontextu a ja snažím sa dosiahnuť želaný účinok tým, že dôsledne využívam súčasné záznamy i kroniky.

EHSV info: Ďakujeme za rozhovor.

N. D.: Aj ja Vám ďakujem! Bolo mi veľkým potešením.

[Herman van Rompuy: The old poet speaks gently](#)

We are pleased to continue the publication of the series of haikus, under the common title "The old poet speaks softly", offered to us by their author, Herman van Rompuy, former President of the European Council.

Original version of haiku is in French

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

A son of the sun

The cold of May does not get used to

The heat is already beckoning

xxx

Trees in bloom

Landmarks in the fog

Greyish-white mystery

xxx

Every country is different

But the sky and the clouds

Cover everything

AKTUALITY EHSV

EHSV rozbieha Cenu pre občiansku spoločnosť? 2021 za opatrenia v oblasti klímy

EHSV odmení až päť projektov v oblasti klímy, ktoré preukážu neoceniteľný prínos občianskej spoločnosti k dosiahnutiu klimatickej neutrality

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) otvoril súťaž o Cenu pre občiansku spoločnosť za rok 2021. Témou tohto ročníka sú opatrenia v oblasti klímy a EHSV vyberie víťazné projekty spomedzi tvorivých a inovačných iniciatív, ktorých cieľom je podporiť spravodlivú transformáciu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy.

Do súťaže sa môžu prihlásiť všetky organizácie občianskej spoločnosti oficiálne zaregistrované v Európskej únii, ktoré pôsobia na miestnej, regionálnej, národnej alebo európskej úrovni. O cenu sa môžu uchádzať aj jednotlivci s bydliskom v EÚ. Iniciatívy a projekty musia byť realizované v EÚ, aby boli akceptované.

Projekty musia byť už zrealizované alebo ešte stále prebiehať.

Prihlášky je možné podávať do 30. júna 2021, 10.00 hod. (bruselského času).

Suma v celkovej výške **50 000 EUR** sa rozdelí medzi najviac piatich víťazov. Slávnostné odovzdávanie cien sa pravdepodobne uskutoční na plenárnom zasadnutí EHSV 8. – 9. decembra 2021 v Bruseli, ak to zdravotná situácia dovolí.

EHSV bol prvou inštitúciou EÚ, ktorá dala slovo Grete Thunberg, keď bolo globálne klimatické hnutie „Piatky za budúcnosť“ ešte len v začiatkoch, odjakživa sa zasadzoval za opatrenia v oblasti klímy navrhované zdola a vždy zdôrazňoval, že v úsilí premeniť klimatickú neutralitu na skutočnosť zohrávajú dôležitú úlohu miestne organizácie a jednotlivci. Výraznou mierou pomáhajú dosiahnuť zmeny v normách a správani, budovať ekologickejšie miestne hospodárstvo a podporovať transformáciu na spoločnosť s nulovými emisiami na miestnej a regionálnej úrovni.

EHSV vo svojej práci opakovane zdôraznil, že úspech Európskej zelenej dohody, v rámci ktorej sa EÚ zaviazala dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu, závisí od úsilia a odhodlania všetkých aktérov. Jedna z kľúčových iniciatív zelenej dohody – Európsky klimatický pakt – musí cielene povzbudzovať ľudí, aby sa stali súčasťou riešenia, a nie problému, a musí im dať možnosť zmeniť systémy, ktoré nás priviedli na pokraj klimatickej krízy.

Tým, že EHSV venuje svoju prestížnu cenu tejto dôležitej téme, chce oceniť a vyzdvihnúť úsilie v oblasti klímy, ktoré dosiaľ vyvinuli nešťátne subjekty. Okrem toho by chcel podporiť prebiehajúce projekty a inšpirovať nové, a tým poukázať na to, ako môžu organizácie občianskej spoločnosti i jednotlivci prispieť k Európskej zelenej dohode.

Aby boli projekty akceptované, musia sa týkať aspoň jednej z tém uvedených v tlačovej správe dostupnej [tu](#).

Úplný popis požiadaviek a prihlasovací formulár sú dostupné na tejto internetovej stránke:

<http://www.eesc.europa.eu/civilsocietyprize/> (II)

EHSV na sociálnom samite v Porte: pri každej ? innosti sa treba sústrediť na ľudí

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) má v úmysle zohrávať aktívnu úlohu v spoločnom európskom úsilí o uplatňovanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv v praxi a vybudovanie spravodlivejšej a prosperujúcejšej Európy pre všetkých.

Zástupcovia EHSV svojou účasťou na konferencii na vysokej úrovni počas sociálneho samitu v Porte, ktorý 7. mája usporiadalo portugalské predsedníctvo Rady EÚ, vyjadrili odhodlanosť výboru podporovať hospodársku a sociálnu obnovu, pri ktorej bude každá politika dôsledne zameraná na ľudí.

EHSV bude spolupracovať s ostatnými inštitúciami EÚ, členskými štátmi a občanmi, aby sa dosiahli ciele akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv. Patrí sem výrazná podpora zamestnanosti a vzdelávania, a zároveň znižovanie chudoby a sociálneho vylúčenia.

„Svojou činnosťou môžeme Európu oživiť, alebo môžeme byť ešte ambicióznejší a Európa bude prekviatať. Na to však musíme vytvoriť podmienky, ktoré umožnia prosperitu EÚ a vytvorenie veľkého počtu pracovných miest,“ vyhlásila **predsedníčka EHSV Christa Schwengová**. „Zároveň by sme všetkých občanov mali podporovať a vybaviť ich potrebnými zručnosťami pre prácu a život, aby mohli sebavedome hľadiť do budúcnosti. Určite sa vynasnažíme preukázať, že EÚ a jej členské štáty konajú spoločne s občanmi a v snahe zaisťovať im lepšie životné podmienky, pričom sa na nikoho nezabudne.“

Okrem predsedníčky EHSV boli členmi delegácie aj predsedovia jeho troch skupín: **Stefano Mallia (skupina Zamestnávateľia), Oliver Röpke (skupina Pracovníci) a Seamus Boland (skupina Rozmanitá Európa)**.

Delegácia výboru sa zúčastnila na pracovných stretnutiach samitu, ktoré boli tematicky zoskupené podľa cieľov akčného plánu: 1) práca a zamestnanosť, 2) zručnosti a inovácie, 3) sociálne zabezpečenie a sociálna ochrana.

Sociálny samit v Porte ako jedno z najdôležitejších podujatí portugalského predsedníctva Rady EÚ umožnil, aby za spoločný stôl zasadli sociálni partneri a európske inštitúcie a dohodli sa na tom, aká by mala byť budúcnosť sociálnej Európy.

Jeho konferencia na vysokej úrovni bola zameraná na uplatňovanie Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý bol ohlásený už v roku 2017 na samite v Göteborgu. Pilier obsahuje súbor 20 zásad, ktoré majú pomôcť vybudovať silnejšiu, spravodlivejšiu a inkluzívnejšiu Európu, ktorá všetkým svojim občanom ponúkne rovnaké príležitosti. (II)

Ako využiť dlho očakávanú príležitosť?

Vyhlasenie predsedníčky EHSV Christy Schweng k začiatku Konferencie o budúcnosti Európy

V deň začiatku Konferencie o budúcnosti Európy nabádam občanov, aby sa zapojili do tohto historického projektu. Chcela by som tiež apelovať na politikov, aby sme si vzali čo najviac z toho, čo budú občania hovoriť.

Konferencia je jedinečným projektom participatívnej demokracie a aby bola úspešná, musí kľásť dôraz na angažovanosť zdola nahor. Musíme osloviť obyčajných ľudí v každom kúte EÚ a vypočuť si, čo majú na srdci. Musíme sa rovnako zaujímať o tých, ktorí sú už presvedčení o výhodách EÚ, ako aj o tých, ktorí majú voči nej váhavý postoj.

Načúvať občanom je však iba prvým krokom. Myšlienky a nápady prednesené počas podujatí organizovaných v rámci konferencie by mali vyústiť do konkrétnych odporúčaní o tom, čo by mala EÚ urobiť. Pokiaľ ide o charakter diskusií konferencie, aj tu by som uprednostnila realistický prístup. Je lepšie dospieť k menej ambicióznym záverom, ktoré sú prijateľné pre všetkých, než uviaznuť vo veľmi filozofických sporoch, kde nie je šanca na dosiahnutie dohody.

Okrem toho pokrok musí byť merateľný. Som za to, aby sa vytvorila akási „orientačná tabuľka“, na základe ktorej budú môcť občania sledovať opatrenia prijaté v reakcii na konferenciu. Ľudia musia mať jasný prehľad o súčasnom stave a musia byť schopní sledovať harmonogram tém, na ktorých pracovali. Inštitúcie musia vysvetliť, prečo pri niektorých návrhoch prijímú určité kroky alebo naopak pri iných neprijímú žiadne.

Pre budúcnosť Európy je nevyhnutný nový, pozitívny naratív. Musíme dokázať, že Európa je skvelým miestom na život a prosperitu, ktoré každému vytvára príležitosti na život, aký si želá, založený na spoločne dohodnutých hodnotách. Občania USA sú hrdí na svoj americký sen. Domnievam sa, že nadišiel čas, aby sa Európania konečne začali tešiť zo svojho vlastného životného štýlu a výhod, ktorý prináša, a aby si ho vážili.

EHSV bude naďalej aktívne prispievať ku konferencii, a to prostredníctvom našich podujatí a mobilizovaním organizácií občianskej spoločnosti naprieč Európou. Dúfame, že nás bude hlasno a zreteľne počuť. Ak chceme skutočne vrátiť európsky projekt späť občanom, občianska spoločnosť by v ňom mala zohrávať vedúcu rolu.

Sociálny samit v Porte predstavuje míľnik pre Európu

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) uskutočnil 28. apríla výmenu názorov s **komisárom pre pracovné miesta a sociálne práva Nicolasom Schmitom** o akčnom pláne pre Európsky pilier sociálnych práv (EPSP) a sociálnom samite v Porte, kde sa o pláne malo diskutovať na najvyššej úrovni.

Počas diskusie, ktorá sa konala na virtuálnom plenárnom zasadnutí EHSV, výbor predstavil a prijal uznesenie o svojom príspevku k samitu v Porte na tému *V partnerstve s európskou občianskou spoločnosťou za udržateľnú budúcnosť*.

EHSV v uznesení uviedol, že samit v Porte je míľnikom a „predstavuje príležitosť preukázať, že EÚ a členské štáty konajú spoločne so svojimi občanmi a v snahe zaistiť im lepšie životné podmienky, pričom sa na nikoho nezabúda.“

Podľa EHSV nemohol byť akčný plán EPSP v kontexte obnovy po pandémii vhodnejšie načasovaný. Všetci občania vrátane najzraniteľnejších osôb museli mať prostredníctvom aktívneho zapojenia európskej občianskej spoločnosti možnosť podieľať sa na vízii a budúcom vykonávaní EPSP, stotožniť sa s nimi a vidieť v nich nádej.

EHSV vyzval členské štáty a európske inštitúcie, aby prijali opatrenia vo viacerých oblastiach. Tie zahŕňali zvýšenie sociálnej odolnosti európskych ekonomík a podporu hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest.

Predsedačka EHSV **Christa Schweng** uviedla: „Tento samit je krokom vpred smerom k tomu, aby sa ľudia dostali do centra politik EÚ. Svojou prácou sa EHSV snaží prispieť k obnove a k príprave na ekologickejšie a digitálnejšie spoločnosti a hospodárstva najlepším možným spôsobom s využitím nápadov a odporúčaní organizovanej občianskej spoločnosti.“

Nicolas Schmit opísal akčný plán ako „plán pre ľudí“ a dodal, že jeho cieľom je zlepšiť životné a pracovné podmienky najviac znevýhodnených a zraniteľných skupín spoločnosti, ako sú ženy, deti, mladí ľudia a ľudia so zdravotným postihnutím. Dôraz sa kladie na podporu viac sociálneho prostredia a investovanie do ľudí ako predpoklad konkurencieschopnosti a inovácie.

„Ak nebudú ľudia dostatočne zdraví, vzdelaní a odborne pripravení, ekonomiky nebudú prosperovať a digitálna a zelená transformácia nebudú úspešné. Chceme zdôrazniť, že náš sociálny model nie je záťažou, ale charakteristickou črtou a výhodou, ktorá nám na rozdiel od iných regiónov sveta umožnila lepšie sa orientovať v pandémii,“ uviedol komisár Schmit.

Zdôraznil však, že Komisia si veľmi dobre uvedomuje rozdelenie právomocí medzi národnou úrovňou a úrovňou EÚ a nemala v úmysle prijímať právne predpisy v oblastiach, ktoré nespádajú do jej právomoci. Týkalo sa to najmä spôsobu ako dosiahnuť ciele, ktoré stanovili vlády členských štátov. (II)

EHSV podporuje silnú a inkluzívnu zdravotnú úniu EÚ

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) dôrazne vyjadril podporu budovaniu európskej zdravotnej únie a vyzval EÚ a členské štáty, aby vypočuli požiadavky Európanov a zaradili zdravie medzi priority.

Z nedávnych prieskumov vyplýva, že až 66 % Európanov by chcelo, aby mala EU väčší vplyv v otázkach týkajúcich sa zdravia, a viac ako polovica z nich je za to, aby sa verejné zdravie stalo hlavnou prioritou EÚ, pokiaľ

ide o výdavky.

EHSV preto v stanovisku prijatom na aprílovom plenárnom zasadnutí privítal balík predpisov Komisie týkajúcich sa zdravotnej únie EÚ ako východiskový bod pre dodržanie práva na kvalitnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých Európanov. Zabezpečí sa tým kvalita a dostupnosť služieb zdravotnej starostlivosti pre všetkých občanov EÚ bez ohľadu na ich sociálne a ekonomické postavenie alebo krajinu bydliska, čo v súčasnosti stále neplatí.

Balík Komisie, ktorý bol predstavený v novembri, sa síce zameriava na lepšiu prevenciu a riadenie cezhraničných ohrození zdravia a prípadných budúcich pandémií, EHSV ho charakterizoval ako „dôležitú novinku“, ktorá by mala naštartovať systémovú zmenu nad rámec čisto krízového riadenia.

Predsedníčka EHSV Christa Schweng v súvislosti s pozíciou výboru uviedla: „Tieto iniciatívy sú prvým krokom k skutočnej európskej zdravotnej únii, ktorú potrebujeme a v rámci ktorej budú všetky členské štáty spolupracovať s cieľom zlepšiť prevenciu a liečbu chorôb a následnú starostlivosť. Takáto únia by krajinám EÚ umožnila, aby boli pripravené na všetky budúce krízy v oblasti zdravia a spoločne ich zvládali. Opatrenia v tejto oblasti zároveň musia zohľadniť názory občianskej spoločnosti a sociálnych partnerov, ktorí zohrávajú dôležitú úlohu pri ochrane a podpore práv počas pandémie.“

Spravodajca **Ioannis Vardakastanis** doplnil: „Naše poslanstvo je jednouché – občania EÚ sa domnievajú, že verejné zdravie by malo byť prioritou na európskej aj národnej úrovni a my musíme posilniť úlohu EÚ v tejto oblasti.“ Zdôraznil tiež, že pandémia zvýraznila potrebu zmeny nášho prístupu k zdravotnej starostlivosti, pričom jasne poukázala na to, že ju nemožno považovať za komoditu.

Ako sa uvádza v stanovisku EHSV, zlepšenie pracovných podmienok zdravotníckych pracovníkov vrátane odmeňovania a stimulov na ich udržanie v tomto sektore, ako aj ich zdravie a bezpečnosť sú kľúčom úspechu budúcej európskej zdravotnej únie.

Zdravotná únia by sa mala zamerať na neprenosné choroby, keďže súčasná pandémia odhalila ich „toxický vzťah“ s prenosnými chorobami. Dôraz by sa mal klásť aj na duševné zdravie. (II)

Nový príbeh pre Európu – Uznesenie EHSV o Konferencii o budúcnosti Európy

EHSV prijal na svojom aprílovom plenárnom zasadnutí uznesenie o Konferencii o budúcnosti Európy, v ktorom pre Európu požaduje nový príbeh založený na realite každodenného života s cieľom znovu si nájsť cestu k európskym občanom a obnoviť s nimi spoluprácu. To sa dá dosiahnuť jedine zapojením organizovanej občianskej spoločnosti, ktorá musí zohrávať významnú úlohu.

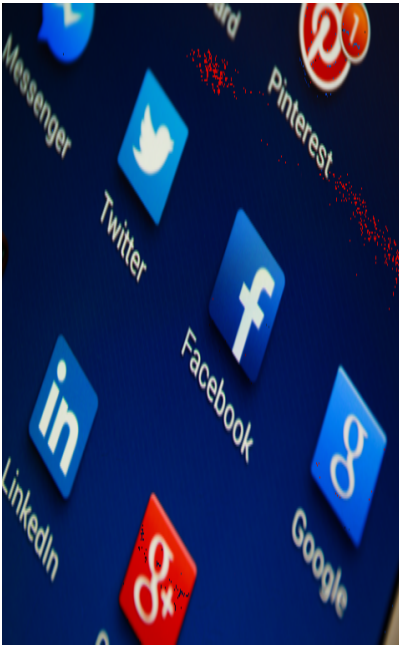
Uznesenie [Nový príbeh pre Európu](#) obsahuje súbor odporúčaní, ako čo najlepšie využiť príležitosť, ktorú ponúka Konferencia o budúcnosti Európy v snahe naplánovať pre EÚ prosperujúcejšiu, udržateľnejšiu a spravodlivejšiu budúcnosť. Predsedníčka EHSV Christa Schweng

zdôraznila, že je dôležité dosiahnuť hmatateľné výsledky: „Konferencia musí priniesť konkrétny a merateľný pokrok a nebyť len priestorom na nezáväznú diskusiu. Inými slovami, názory, ktoré odznejú na podujatiach konferencie, by mali vyústiť do jednoznačných odporúčaní o tom, čo by mala EÚ urobiť.“

Christa Schweng tiež zdôraznila, že je potrebné dosiahnuť, aby sa občania znovu stotožnili s EÚ: „Pre budúcnosť Európy je nevyhnutný nový, pozitívny naratív. Musíme dokázať a každému pripomenúť, že Európa je skvelým miestom na život a prosperitu. Navyše nemožno ignorovať hlas európskej organizovanej občianskej spoločnosti: ak chceme skutočne vrátiť európsky projekt späť občanom, občianska spoločnosť by v ňom mala zohrávať vedúcu rolu.“

Okrem iných aspektov sa v uznesení načrtáva potreba „spravodlivej a udržateľnej obnovy po kríze COVID-19, obnovy, ktorá otvára cestu inkluzívnejšej spoločnosti a buduje dlhodobú konkurencieschopnosť“. Uznáva sa v ňom i zásadný význam dvojakej, ekologickej a digitálnej transformácie a pripomína, že Konferencia o budúcnosti Európy je príležitosťou, ktorú je potrebné využiť na modernizáciu a transformáciu priemyselných odvetví a ich dodávateľských reťazcov EÚ, aby boli aj naďalej konkurencieschopné vo svete nižších emisií.

Stručne povedané, Konferencia o budúcnosti Európy by mala umožniť trvalejšiu zmenu v EÚ, ktorej súčasťou bude aj rozsiahlejšie a zmyslupnejšie zapojenie občanov a organizovanej občianskej spoločnosti do európskej verejnej sféry. (dgf)

Súčasné riešenia: EHSV podporuje navrhovanú reguláciu EÚ na kontrolu veľkých technologických spoločností

Akt o digitálnych trhoch a akt o digitálnych službách, ktoré navrhla Európska komisia s cieľom obmedziť narastajúcu moc digitálnych gigantov v Európe, môžu podľa EHSV splniť svoj účel, ak sa zabezpečí zdaňovanie technologických spoločností a zlepšia pracovné podmienky pracovníkov platforiem a správa údajov.

EHSV v balíku stanovísk prijatých na aprílovom plenárnom zasadnutí podporil akt o digitálnych trhoch a akt o digitálnych službách, ktoré navrhla Európska komisia na oživenie hospodárskej súťaže na internete.

Akt o digitálnych trhoch je právnym predpisom, na ktorý sa dlho čakalo. „Zástupcovia EÚ sa už viac ako desať rokov usilujú zaistiť pre všetkých prevádzkovateľov rovnaké podmienky, ako majú veľké online platformy,“ pripomenula spravodajkyňa [stanoviska o tomto nariadení Emilie Prouzet](#). „Novým predpisom Európska komisia zavádza postup osobitne určený pre týchto veľmi veľkých aktérov. A väčšinu z toho, čo navrhuje, jednoznačne schvaľujeme, pretože je to dobré riešenie pre Európu. Akt o digitálnych trhoch sa síce zameriava len na strážcov prístupu online, ale už to je veľký úspech.“

EHSV akt o digitálnych trhoch ako taký schvaľuje, zdôrazňuje však, že by sa do tohto právneho ekosystému mali doplniť predpisy, ktoré sa budú zaoberať ďalšími kľúčovými otázkami v súvislosti s digitálnou ekonomikou.

Výbor by chcel pozorne sledovať plánované právne predpisy týkajúce sa zdaňovania veľkých technologických spoločností, pracovných podmienok pracovníkov platforiem, ochrany spotrebiteľov na svetových trhoch a ďalších páľčivých otázok, ktoré treba vyriešiť, aby zaistilo, že nová legislatíva prinesie úžitok všetkým – spotrebiteľom, pracovníkom aj podnikom.

EHSV takisto jednomyselne podporuje **akt o digitálnych službách** so zámerom regulovať služby, ktoré formujú a menia spôsob, ako ľudia komunikujú, nadväzujú kontakty, konzumujú a obchodujú.

Podľa názoru EHSV je dôležité podporovať úsilie Komisie, aby sa zachovali jednotné pravidlá a vytvorili právne predpisy pripravené na digitálny vek, vďaka čomu bude mať Európa väčší vplyv na svetovej scéne.

„Musíme zamedziť fragmentácii vnútorného trhu v dôsledku nárastu počtu vnútroštátnych pravidiel a predpisov, ktorý by mohol oslabiť systém a brániť tomu, aby mohli všetky európske spoločnosti využívať výhody silného jednotného trhu,“ uviedol spravodajca [stanoviska EHSV o akte o digitálnych službách Gonçalo Lobo Xavier](#).

EHSV zastáva názor, že spoločné pravidlá sú zároveň príležitosťou stanoviť globálne normy, ktoré zaistia spotrebiteľom vysokú úroveň bezpečnosti a ochrany, pokiaľ ide o online tovar a obsah, podobne ako to zabezpečuje nariadenie GDPR v oblasti ochrany údajov.

Keďže v dnešnej digitálnej ekonomike sú dáta čoraz dôležitejšie, Európska komisia stanovuje aj opatrenia s cieľom podporiť v celej Európe bezpečnú výmenu údajov na základe spoločných pravidiel.

EHSV rozhodne podporuje nariadenie o **správe údajov**.

„Tento právny predpis ponúka veľmi zaujímavú možnosť propagovať európsky spôsob digitalizácie, keďže EÚ je momentálne jedinou organizáciou, ktorá vážne a podrobne premýšľa o tom, ako spravovať digitálne údaje,“ vyhlásil spravodajca [stanoviska EHSV k návrhu o správe údajov Giuseppe Guerini](#). „Nechceme ísť cestou prílišnej liberalizácie. Okrem iného chceme zabezpečiť, že sa údaje nebudú používať na účely, s ktorými občania nesúhlasia. Nabádame EK, aby ďalej pokračovala týmto smerom a získala potrebnú podporu pre uplatňovanie tohto systému správy údajov.“ (dm)

[Nová stratégia kybernetickej bezpečnosti EÚ je krokom vpred](#)

Európsky hospodársky a sociálny výbor privítal navrhovaný nový balík opatrení EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti, poukázal však na slabiny pri riešení obrovského nedostatku kybernetických zručností v Európe. Podľa EHSV kritické subjekty takisto potrebujú zefektívnenie, zjednodušenie a jasnejšie usmernenia o uplatňovaní.

V stanovisku prijatom na aprílovom plenárnom zasadnutí ocenil EHSV novú stratégiu kybernetickej bezpečnosti EÚ ako pozitívny krok k ochrane vlád, verejných orgánov, ľudí a podnikov pred kybernetickými hrozbami a k zabezpečeniu hospodárskeho rastu – oblasti, v ktorej sa EÚ javí ako veľmi zraniteľná, pričom sa ekonomický dosah počítačovej kriminality odhaduje na 0,84 % HDP v porovnaní s 0,78 % v Severnej Amerike.

EHSV však zdôrazňuje, že v Európe je kritický nedostatok zručností v oblasti kybernetickej bezpečnosti a že táto stratégia nebude stačiť na jeho riešenie. Dopyt po profesionáloch v oblasti kybernetickej bezpečnosti má v posledných rokoch stúpajúcu tendenciu a vďaka pandémie prudko vzrástol.

Tento dopyt však prevyšuje počet dostupných odborníkov: očakáva sa, že v oblasti kybernetickej bezpečnosti bude v EÚ do roku 2022 najmenej 200 000 voľných pracovných miest.

„Je zrejmé, že EÚ nevyhnutne potrebuje vyškolených odborníkov v oblasti kybernetickej bezpečnosti v súkromnom aj verejnom sektore, aby sa zaistila bezpečnosť jednotlivcov, podnikov a EÚ,“ uviedol **Philip von Brockdorff**, spravodajca [stanoviska EHSV o tejto stratégii](#). „Z tohto dôvodu EHSV dôrazne odporúča harmonizovaný prístup ku kariérnym možnostiam v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ktorý by pomohol riešiť rastúce rozdiely v zručnostiach v celej EÚ.“

USA vyvinuli nástroj [Cyber Security Career Pathway Tool](#), ktorý má pomôcť ľuďom uvažujúcim o kariére v oblasti kybernetickej bezpečnosti identifikovať, vybudovať príslušný kariérny smer a orientovať sa naň. EHSV

navrhuje, aby Európa vyvinula vlastný celoeurópsky nástroj pre kariérne možnosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti s cieľom pomôcť odborne vyškoliť pracovníkov v oblasti kybernetickej bezpečnosti s porovnateľnými zručnosťami v Európe, ktorí by boli schopní pohybovať sa za hranicami a uspokojovať dopyt v tomto rýchlo rastúcom odvetví v celej EÚ.

V ďalšom stanovisku prijatom na aprílovom plenárnom zasadnutí, ktoré vypracoval **Maurizio Mensi**, EHSV privítal dva návrhy Komisie na zvýšenie odolnosti verejných a súkromných kritických subjektov voči hrozbám kybernetických a fyzických útokov, pričom poukázal na potrebu posilniť priemyselné a inovačné kapacity inkluzívnym spôsobom prostredníctvom stratégie založenej na štyroch pilieroch: ochrana údajov, základné práva, bezpečnosť a kybernetická bezpečnosť.

V záujme racionalizácie a zjednodušenia však výbor žiada, aby sa oba návrhy spojili do jedného textu, pretože sú úzko prepojené a navzájom sa dopĺňajú (jeden sa zameriava predovšetkým na kybernetickú bezpečnosť a druhý na fyzickú bezpečnosť) a niektoré z ustanovení sa prekrývajú.

Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, výbor zdôrazňuje, že na presnú identifikáciu „kritických“ subjektov, na ktoré sa vzťahuje navrhovaná smernica, sú potrebné konkrétne a jasnejšie usmernenia. **Maurizio Mensi** k tomu uviedol: „Mali by sa presnejšie definovať kritériá rozlišovania medzi „kľúčovými“ a „dôležitými“ subjektmi v sektoroch označených za kritické pre hospodárstvo a spoločnosť. Musíme zabezpečiť, aby rozdielne prístupy na vnútroštátnej úrovni nevedli k prekážkam obchodu a voľného pohybu tovaru a služieb, ako aj riziku znevýhodnenia podnikov a ochromenia obchodu. (dm/mp)

Úspech nového rámca EÚ pre Rómov je v rukách členských štátov

Európska komisia, poučená z nedostatkov [predchádzajúceho rámca EÚ pre Rómov](#) za posledné desaťročie, je odhodlaná dosiahnuť hlavné ciele nového strategického rámca pre Rómov, čím sa do roku 2030 znížia rozdiely týkajúce sa diskriminácie a sociálno-ekonomického vylúčenia najmenej o polovicu. Úloha členských štátov pri dosahovaní hmatateľných výsledkov je však kľúčová. Bez účinných národných stratégií a pragmatických opatrení hrozí, že nový rámec zlyhá rovnakým spôsobom ako ten predchádzajúci.

Účastníci online vypočutia na tému *Nový rámec EÚ pre Rómov: názory a očakávania pre budúcnosť rómskych komunít* poukázali na to, že predchádzajúca stratégia nedosiahla dobré výsledky z dôvodu politickej situácie a nedostatku podpory zo strany členských štátov.

[Nový rámec pre Rómov](#) sa zameriava na prístup založený na troch pilieroch: rovnosť, začlenenie a účasť, pričom dopĺňa sociálno-ekonomickú integráciu marginalizovaných Rómov v predchádzajúcom rámci a jeho značnú reformu.

Nový rómsky rámec obsahuje veľa záslužných prvkov, naďalej však ostáva problém s jeho vykonávaním.

Isabela Mihalache zo siete ERGO ocenila nový rámec za začlenenie viacerých synergii a komplementárnych politík EÚ, uviedla však, že pokiaľ ide o spoločné minimálne záväzky členských štátov, sú skôr všeobecné.

Bernard Rorke z Európskeho centra pre práva Rómov varoval: „Pokiaľ nebude existovať spravodlivosť bez predsudkov voči rómskym občanom, bude tento rámec zlyhávať rovnako ako ten predchádzajúci“.

Rovnako **Florin Bottonogu** z bukurešťského centra politiky pre Rómov a menšiny upozornil, že riešenia musia byť realistické.

Predseda tematickej študijnej skupiny EHSV pre inklúziu Rómov **Alfredas Jonuška** vyzval organizácie občianskej spoločnosti a mimovládne organizácie, aby vyjadrili svoj názor, pretože hoci sa dosiahol pokrok, treba dosiahnuť ešte oveľa viac. (at)

[#EuropeDay 2021 – vplyv EHSV je teraz vä?ší ako kedyko?vek predtým](#)

V EHSV, sídle organizovanej občianskej spoločnosti EÚ, sa tohtoročné podujatia v rámci Dňa Európy konali online. Výbor na svojom webovom sídle usporiadal celý rad aktivít, oslávil Európsku úniu a pripomenul si 71. výročie Schumanovej deklarácie, ktorá je základom európskej integrácie. Zároveň predstavil kľúčovú a jedinečnú úlohu, ktorú v súčasnosti v Európe zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti, počnúc ich zapojením do obnovy, až po dôležitú prácu pri riešení našich každodenných výziev.

Rozsiahly program tohto dňa zahŕňal [online prednášky](#), [360° virtuálnu návštevu](#) priestorov výboru a ďalšie interaktívne možnosti pre návštevníkov, vďaka ktorým sa viac dozvedeli o práci EHSV, o jeho poradnej funkcii v rozhodovacom procese EÚ a aktivitách jeho členov.

Výbor usporiadal aj [webinár](#) na tému *Participatívna demokracia: kľúčový pilier Konferencie o budúcnosti Európy*, ktorý moderoval podpredseda pre komunikáciu **Cillian Lohan** a v rámci ktorého členky a členovia EHSV **Milena Angelova**, **Tatjana Babrauskienė**, **Miroslav Hajnoš**, **Violeta Jelić** a **Elena Sinkevičiūtė** diskutovali o tom, ako by organizácie občianskej spoločnosti mohli zohrávať významnejšiu úlohu na európskej úrovni a dosiahnuť, aby ich neoceniteľné príspevky boli ešte účinnejšie.

Už sa tešíme na nasledujúci rok, kedy bude Deň otvorených dverí EHSV možno opäť naživo v sídle výboru v budove Jacques Delors v európskej štvrti v Bruseli. (mp)

EHSV podporuje iniciatívy na obmedzenie rizík spojených s pesticídmi, ale zdôrazňuje, že je potrebné nájsť alternatívne nákladovo úsporné riešenia

EÚ má niektoré z najprísnejších právnych predpisov na svete, pokiaľ ide o používanie prípravkov na ochranu rastlín v poľnohospodárstve. Dá sa však urobiť oveľa viac na zlepšenie konvergencie právnych predpisov, čím by sa zmenšili riziká používania týchto chemických ochranných látok a zaručilo zásobovanie stále rastúcej svetovej populácie zdravými a bezpečnými potravinami.

Komisia zhodnotila [smernicu 2009/128/ES](#), ktorou sa ustanovil rámec na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov. Ako príspevok k tejto téme prijal EHSV [informačnú správu](#).

Po viac ako 10 rokoch uplatňovania bolo dôležité posúdiť vhodnosť tejto smernice.

Dosiahol sa síce značný pokrok, pokiaľ ide o zaobchádzanie s pesticídmi a ich posudzovanie, avšak prekážkou optimálneho používania prípravkov na ochranu rastlín zostáva nedostatok primeraných poznatkov.

Za slabú stránku udržateľnosti ich používania treba považovať aj nedostatočnú kontrolu a presadzovanie právnych predpisov, ako aj chýbajúce účinné sankcie voči členským štátom, ktoré porušujú pravidlá.

Európski poľnohospodári sú naďalej odhodlaní prejsť na udržateľnejšie spôsoby ochrany plodín, ale zároveň sa zhodujú na tom, že chýbajú alternatívy a nové technológie, ktoré by im umožnili starať sa o rastliny s dostatočnou nákladovou efektívnosťou.

„Potrebujeme holistický a ambiciózny prístup, aby sme vytvorili taký legislatívny rámec, ktorý nám umožní koherentné, konzistentné a vedecky podložené používanie pesticídov,“ zdôraznil spravodajca EHSV **José Manuel Roche Ramo**. (mr)

EHSV vyzýva na urýchlené, jednotné a bezpečné zavedenie osvedčenia EÚ pre COVID-19

Uplatňovanie jednej zo základných hodnôt EÚ bolo viac ako rok pozastavené, no osvedčenie EÚ pre COVID-19, ako bolo premenované „digitálne zelené osvedčenie“ navrhnuté Komisiou, teraz otvára cestu voľnému a bezpečnému pohybu v rámci Európy. EHSV víta zavedenie osvedčenia ako vynikajúcu spoločnú normu na zjednodušenie a uľahčenie pohybu cestujúcich, pokiaľ sa v plnom rozsahu dodržia základné práva a požiadavky na ochranu údajov.

EHSV vo svojom [stanovisku](#) poukazuje na to, že osvedčenie uľahčí ľuďom cestovanie, ale navrhovaným nariadením sa nestanovuje povinnosť zaočkovať sa ani právo na očkovanie. *„Toto osvedčenie musí byť transparentné a musí zaručiť ochranu nášho súkromného života,“* zdôrazňuje spravodajca stanoviska **George Vernicos**.

Sociálne a etické aspekty, ktoré sa majú zohľadniť

Osvedčenie potvrdí nielen to, že osoba bola zaočkovaná, ale poskytne i aktuálne výsledky PCR testu alebo informáciu o prekonaní infekcie SARS-CoV-2.

Vnútroštátne orgány musia zabezpečiť jeho rýchle, bezplatné a nediskriminačné zavedenie. EHSV tiež zdôrazňuje, že osvedčenie nesmie viesť k diskriminácii na pracovisku ani otvárať dvere mzdovému dumpingu zamestnáváním očkovaných osôb z tretích krajín.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať ochrane osobných údajov, a preto je kľúčové, aby všetky členské štáty mali interoperabilné systémy s rovnako prísnyimi ustanoveniami na ochranu údajov. (at)

EÚ ako globálny aktér po pandémie – naša cesta vpred

Pandémia COVID-19 zapríčinila spomalenie činnosti mnohých odvetví hospodárstva a zároveň spôsobuje výrazné posuny v globálnej rovnováhe síl. V tejto súvislosti sa EÚ snaží nájsť vhodnú stratégiu na posilnenie svojej úlohy globálneho hospodárskeho aktéra s opatreniami na podporu medzinárodnej úlohy eura, zvýšenie odolnosti infraštruktúr finančného trhu EÚ a zlepšenie uplatňovania sankcií ukladaných tretím krajinám.

Európska komisia v tejto súvislosti predstavila oznámenie na tému [Európsky hospodársky a finančný systém: podpora otvorenosti, sily a odolnosti](#). Európskej únii má umožniť lepšie zohrávať vedúcu úlohu v globálnom hospodárskom a finančnom systéme, a zároveň ju chrániť pred nekalými praktikami tretích krajín a podnikov v nich usídlených, ktoré zneužívajú situáciu. Obsahom oznámenia sa podrobne zaoberali účastníci vypočutia, ktoré [Európsky hospodársky a sociálny výbor](#) (EHSV)

zorganizoval v súvislosti s prípravou svojho stanoviska na túto tému.

Poslankyňa Európskeho parlamentu **Danuta Maria Hübnerová** ako spravodajkyňa [správy o posilnení medzinárodnej úlohy eura](#) vysvetlila, že „geopolitické posuny a globálne výzvy vrátane pandémie COVID-19 zdôraznili potrebu zvýšiť odolnosť hospodárstva EÚ“, a dodala že „významnejšia medzinárodná úloha eura by znamenala aj posilnenie likvidity finančných systémov v EÚ, čo by mohlo zmenšiť aj ohrozenie budúcimi krízami“.

Tomasz Wróblewski, ktorý je spravodajcom stanoviska na tému [Európsky hospodársky a finančný systém: podpora otvorenosti, sily a odolnosti](#), zhrnul hlavné body diskusie konštatovaním, že „potrebujeme rózne a nekonvenčné opatrenia na posilnenie medzinárodnej úlohy eura, čo bude mať zásadný význam pre nasmerovanie nášho hospodárstva na cestu rastu v období po pandémie“. (dgf)

Celoeurópsky právny rámec na ochranu práv osôb LGBTIQ

Osoby LGBTIQ sú v celej Európe diskriminované, čo má nepriaznivý vplyv na ich výsledky vo vzdelávaní, pracovné vyhliadky, kvalitu života a dokonca uplatňovanie ich základných práv, ako je sloboda pohybu v rámci EÚ.

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) na riešenie tejto situácie v stanovisku prijatom na aprílovom plenárnom zasadnutí navrhuje nediskriminačné vymedzenie pojmu „rodina“ na úrovni EÚ.

V stanovisku víta stratégiu pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 - 2025, ktorú prijala Európska komisia a ktorej cieľom je znížiť diskrimináciu a zaručiť bezpečnosť a základné práva týchto osôb v EÚ prijatím legislatívnych opatrení na európskej úrovni.

Spravodajca stanoviska **Ionut Sibian** poukázal na aktuálnosť stratégie a privítal odvahu Európskej komisie pri prijímaní tejto stratégie „v kontexte, v ktorom sa v celej Európe rozmáha homofóbia a transfóbia“.

V prijatom texte sa vyzýva na prijatie definície pojmu „rodina“, ktorú by uznali všetky členské štáty, s cieľom zaručiť dodržiavanie práv „dúhových rodín“ v celej EÚ, najmä v cezhraničných situáciách. EHSV zároveň vyzýva Európsku úniu, aby určila smerovanie aktívnych politík zamestnanosti, aby členské štáty a štátne orgány vytvorili národné plány zamestnanosti s konkrétnymi opatreniami pre LGBTIQ osoby, a žiada zákaz takzvaných postupov konverznej terapie vo všetkých členských štátoch. (dgf)

Mobilita EÚ musí byť udržateľná a inteligentná

Doprava EÚ v budúcnosti musí byť udržateľná, sociálna a inteligentná - tejto výzve čelí sektor, ktorý v uplynulých rokoch prešiel zásadnou zmenou a zároveň bol výrazne zasiahnutý pandemiou ochorenia COVID-19. V rámci diskusie o novej dopravnej stratégii Komisie na plenárnom zasadnutí 28. apríla 2021 predsedníčka EHSV Christa Schweng zdôraznila, že Európa potrebuje víziu postcovidovej Európy, a pokiaľ ide o dopravu, táto vízia sa musí opierať o udržateľnú, inteligentnú a odolnú mobilitu.

Rovnaký postoj zaujala komisárka pre dopravu **Adina Vălean**, ktorá zdôraznila, že pandémia nezmenila celkovú víziu Komisie v oblasti dopravy. Táto vízia je pevne zakotvená v Európskej zelenej dohode a spočíva na pilieroch dekarbonizácie a digitalizácie.

EHSV v zásade podporuje všeobecný prístup zosúladienia stratégie Komisie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu s cieľmi Európskej zelenej dohody. V stanovisku, ktoré vypracovali **Stefan Back** a **Tanja Buzek** a ktoré bolo prijaté 27. apríla 2021, si výbor kladie otázku, či sa týmto prístupom zabezpečí správna rovnováha medzi technickými opatreniami a opatreniami dopravnej politiky.

Mnohé opatrenia navrhované v súvislosti s udržateľnosťou a digitalizáciou majú ďalekosiahle dôsledky na jednotný trh a pracovníkov v doprave. V stratégii sa bohužiaľ nevenuje dostatočná pozornosť týmto aspektom, čo by mohlo ohroziť jej úspešné vykonávanie. Okrem toho udržateľná a digitálna transformácia dopravy EÚ bude možná len vtedy, ak sa zvýši konkurencieschopnosť odvetvia ako celku a súvisiacej priemyselnej základne EÚ. (mp)

Územný rozvoj vidieckych oblastí: nepodarí sa ho dosiahnuť len pomocou SPP, tvrdí EHSV

Musíme zabrániť tomu, aby sa rozdiely medzi vidieckymi a mestskými oblasťami ďalej rozširovali a lepšie koordinovať politiky s cieľom vytvoriť medzi nimi prepojenie. Samotná nová SPP nebude stačiť na opätovné obnovenie rovnováhy medzi týmito vzájomne prepojenými oblasťami. Aby Európa skutočne vyriešila nerovnosti, musíme mobilizovať širší súbor politík a nástrojov financovania.

V [informačnej správe](#) prijatej na aprílovom plenárnom zasadnutí EHSV predložil na žiadosť Komisie doplňujúce posúdenie rozsahu, akým nástroje a opatrenia súčasnej spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)

na roky 2014 – 2020 prispeli k vyváženému územnému rozvoju vidieckych oblastí.

EHSV na základe konzultácií v piatich vybraných krajinách EÚ (Francúzsko, Írsko, Maďarsko, Taliansko a Španielsko) preskúmal, ako môže SPP lepšie pomôcť znížiť sociálnu a hospodársku nerovnováhu vo vidieckych oblastiach.

Nedostatočná súdržnosť medzi politikami EÚ

Hoci je SPP kľúčovou politikou financovania a udržiavania zamestnanosti v poľnohospodárstve, dôležitú úlohu zohrávajú aj iné existujúce programy financovania, ktoré dopĺňajú SPP. Súlad s ostatnými opatreniami EÚ, členských štátov a miestnej úrovne sa však vyhodnotil ako neoptimálny z hľadiska sociálnych, potravinových a environmentálnych politík, výskumu, inovácií a obchodu. Sprievodným prvkom musí byť udržateľnosť životného prostredia, hospodárstva a sociálnej oblasti.

Odporúčania pre budúcu SPP

Zo všetkých opatrení SPP sa ako potenciálne najúčinnnejšie ukázali iniciatíva LEADER a miestny rozvoj vedený komunitou. Je však potrebné, aby sa na ne vyčlenilo omnoho viac prostriedkov a aby sa optimalizovalo ich fungovanie. „Zapojenie organizácií občianskej spoločnosti je kľúčové pre správne fungovanie programov a riadne zohľadnenie miestnych potrieb,“ zdôraznila spravodajkyňa Piroska Kállay.

Terapeutické poľnohospodárske práce bolo vyhodnotené ako účinné opatrenie SPP na roky 2014 - 2020, ktoré by sa malo ďalej podporovať.

Opatrenia SPP nemali taký pozitívny vplyv na zamestnanosť vo vidieckych oblastiach, aký väčšina krajín potrebuje. V navštívených krajinách viaceré zainteresované strany dôrazne vyzdvihli význam sociálnej podmienosti. „Pracovné práva a dôstojné pracovné podmienky musia byť preto zaručené pomocou sociálnej podmienosti v rámci financovania SPP,“ dodala na záver Piroska Kállay.

Zároveň by sa malo zriadiť stredisko na monitorovanie rozvoja vidieka. (mr)

AKTUALITY SKUPÍN

Plány EÚ na obnovu musia riešiť nedostatky, ktoré odhalila kríza spôsobená ochorením COVID-19

Skupina Zamestnávateľa v EHSV

Európska komisia tento mesiac predstavila svoje dlho očakávané preskúmanie priemyselnej stratégie. Viac než len stratégie však podniky potrebujú rýchle opatrenia, aby pomohli Európe znovu získať konkurencieschopnosť a naštartovať rast.

Pokiaľ ide o hospodársky rast, Európa v súčasnosti výrazne zaostáva za USA a Čínou. Hoci sa najnovšia prognóza Európskej komisie z jari 2021 zdá byť optimistickejšia, zamestnávateľa sú presvedčení, že hospodárska činnosť sa zo dňa na deň nevráti na úroveň pred krízy.

Na návrat k rastu a konkurencieschopnosti neexistuje žiadny tajný recept. Plány na obnovu musia riešiť nedostatky, ktoré odhalila kríza spôsobená

ochorením COVID-19. Treba sa zaoberať otázkou nadmernej závislosti od určitých dodávateľských reťazcov. Potrebujeme viac diverzifikovať s cieľom zachovať a budovať novú konkurencieschopnosť.

Okrem toho potrebujeme súdržnejší inovačný ekosystém, ktorý umožní účasť MSP alepší prístup pre regióny, ktoré sa nachádzajú v menej priaznivej situácii a bude pre nich ťažšie prekonať závažné hospodárske dôsledky pandémie. Priemysel potrebuje popri inováciách lacnú energiu prostredníctvom vývoja nových modelov pre trh s elektrickou energiou a prostredníctvom podpory energetickej transformácie na čistejšie palivá.

Zodpovednosť za tento transformačný program zameraný na obnovu musia v neposlednom rade prevziať ľudia a podniky. Tento proces sa urýchli len vtedy, ak budú ľudia ochotní zapojiť sa do transformácie. Nemáme času nazvyš a žiadna stratégia nebude úspešná, pokiaľ za ňou nebude stáť spoločnosť.

Stratégiu už teda máme. Teraz si musíme uvedomiť, že, ak chceme konkrétne dosiahnuť najvyšší rast a byť najkonkurencieschopnejší, musíme čo najskôr pristúpiť k realizácii zmien. Bude si to vyžadovať mimoriadne veľa úsilia, no musíme uspieť.

EHSV práve pripravuje stanovisko na tému *Aktualizácia novej priemyselnej stratégie*, ktorého spravodajkyňou je Sandra Parthie. Pevne veríme, že tento dokument bude podnetným zdrojom pre Parlament aj Radu, vďaka čomu bude možné, aby sme od stratégie prešli k činom.

[Kategória Hlas pracujúcich: práve teraz je najvhodnejší čas využiť politický impulz pre zdôraznenie práv pracovníkov na účasť?](#)

Skupina Pracovníci v EHSV

„Práve teraz je najvhodnejší čas využiť politický impulz na to, aby sme sa zasadili za posilnenie práv pracovníkov na účasť,“ uviedol predseda skupiny Pracovníci Oliver Röpke v súvislosti s požiadavkami občanov na väčšiu demokraciu v rámci Konferencie o budúcnosti Európy a prísľubom politických lídrov, ktorí sa na

sociálnom samite v Porte zaviazali k vykonávaniu akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv.

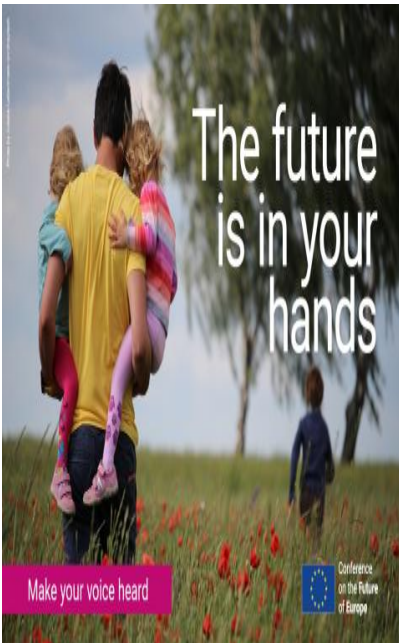
Oliver Röpke týmito úvodnými slovami otvoril 19. mája 2021 úplne prvú schôdzu kategórie EHSV nazvanej *Hlas pracujúcich za demokratickejšiu účasť*, na ktorej boli prítomní členovia skupiny Pracovníci.

Potrebný je pevný rámec EÚ pre povinné informovanie, konzultácie a účasť pracovníkov v priebehu podnikového rozhodovacieho procesu, ktorý má zásadný význam pre zelenú a digitálnu transformáciu. Túto potrebu zdôraznili aj vážne ohrozenia práv pracovníkov na účasť, ako je reštrukturalizácia podnikov, presun pracovných miest do Ázie, či zavádzanie nových technológií alebo procesov umelej inteligencie, ktoré môžu radikálne zmeniť profily pracovných miest v rámci spoločnosti alebo viesť k prepúšťaniu mnohých pracovníkov bez toho, aby sa pracovníkom, ktorí sú najviac postihnutí týmito zmenami, poskytla možnosť zúčastniť sa na rozhodovacom procese.

Iné hrozby, na ktoré poukázali viacerí členovia v súvislosti s nedávnymi útokmi na kolektívne vyjednávanie, vyplývajú zo snahy vlád o obmedzenie práv pracovníkov a oslabenie úlohy sociálnych partnerov v hospodárskom a politickom rozhodovaní. Vytvorenie kategórie sa zhoduje s iniciatívou Európskeho parlamentu na posilnenie demokracie na pracovisku. Gabriele Bischoff, bývalá predsedníčka skupiny Pracovníci a spravodajkyňa EP pre správu s názvom *Demokracia na pracovisku: Európsky rámec pre práva zamestnancov na účasť a revízia smernice o európskej zamestnaneckej rade*, predstavila toto svoje

stanovisko, ktoré sa v súčasnosti pripravuje, pričom zdôraznila, že odolnosť a demokracia na pracovisku sú kľúčovými prvkami udržateľnej spoločnosti.

Kategória bude fungovať ako fórum na diskusiu o tejto otázke s inštitúciami EÚ, sociálnymi partnermi a inými zainteresovanými stranami s cieľom zaradiť tému rozsiahlejšej demokracie na pracovisku medzi hlavné priority politického programu EÚ a podporovať jej začlenenie do práce EHSV.

Príležitosť postaviť občiansku spoločnosť do vedúcej pozície

Séamus Bolland, predseda skupiny Rozmanitá Európa

Konferencia o budúcnosti Európy umožňuje občanom a organizáciám občianskej spoločnosti prezentovať svoje názory a formovať budúcnosť. Zároveň poskytuje príležitosť realizovať udržateľné zmeny zamerané na ľudí.

Skupina Rozmanitá Európa prikladá osobitný význam nasledujúcim trom bodom:

Po prvé, tento proces je príležitosťou **formovať budúcnosť**. Je príležitosťou dôrazne postaviť **občiansku spoločnosť do vedúcej pozície**. Od konferencie očakávame, že európske a vnútroštátne orgány skutočne **uznajú**, že **organizácie občianskej spoločnosti chránia**

spoločné záujmy, že sú **nevyhnutnou súčasťou hľadania riešení**, a zároveň potvrdia, že občianska spoločnosť zohráva kľúčovú úlohu pri budovaní dôvery a formovaní verejnej mienky a vystupuje ako pozitívny činiteľ zmeny.

Po druhé, Konferencia o budúcnosti Európy je príležitosťou na **zmenu myslenia**. Zmenu, pri ktorej bude budúca obnova po pandémie COVID-19 prebiehať v súčinnosti so **súdržnosťou politik** a **cieľmi udržateľného rozvoja**. **Ukončiť chudobu** je samozrejme prvým z cieľov udržateľného rozvoja a v budúcnosti musí byť našou hlavnou snahou.

Po tretie, vo všetkých diskusiách o budúcnosti EÚ sa musí zohľadniť skutočnosť, že v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 si občania vytvorili **väčší rešpekt** voči **hodnotám** solidarity, sociálnej spravodlivosti, medzigeneračnej spolupráce, rodovej rovnosti a spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie. Teraz nastal čas **využiť podporu verejnosti týmito hodnotami** s cieľom **prehodnotiť naše modely rastu a riadenia**, budovať rovnejšiu spoločnosť založenú na blahobyte občanov, prijať novú definíciu blahobytu a rozvoja nad rámec HDP a zároveň rešpektovať názory a práva občanov.

Vyjadrite svoj názor: <https://futureu.europa.eu/>

#TheFutureIsYours

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Nová brožúra: Úcta a dôstojnosť v EHSV

EHSV zverejnil novú brožúru s názvom *Úcta a dôstojnosť v EHSV*, ktorú nájdete [tu](#).

Brožúra obsahuje informácie o revidovanom [etickom kódexe](#) prijatom v januári a poskytuje praktické rady o úctivom a etickom správaní v EHSV, o tom, ako sa vyhnúť prípadom obťažovania, a o tom, na koho sa v prípade potreby obrátiť vrátane etického výboru.

V tejto publikácii sa poukazuje na to, že EHSV je pevne odhodlaný dodržiavať prísne etické zásady, integritu a uplatňovať moderné, transparentné pracovné metódy. (mwj)

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto ?ísla prispeli

Amalia Tsoumani (at)
Aude François (af)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)

Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Stefano Martinelli (sm)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

06/2021